

Справа № 826/9175/18 Суддя (судді) суду 1-ї інст.:

Ксензюк Андрій Ярославович

ПОСТАНОВА

Іменем України

15 серпня 2025 року м. Київ

Шостий апеляційний адміністративний суд у складі колегії суддів:

судді-доповідача Сорочка Є.О.,

суддів Коротких А.Ю.,

Чаку Є.В.,

розглянувши в порядку письмового провадження апеляційні скарги Громадської організації «Об'єднання інвесторів "ЖК Еврика", "Патріотика" та "Патріотика на озерах"», Товариства з обмеженою відповідальністю «Будеволюція», Товариства з обмеженою відповідальністю «Фінансова Компанія «Гарант Капітал», Товариства з обмеженою відповідальністю «Контактбудсервіс» на рішення Волинського окружного адміністративного суду від 25.04.2025 у справі за адміністративним позовом Громадської організації «Екопарк Осокорки» до Державної інспекції архітектури та містобудування України, треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору: Товариство з обмеженою відповідальністю «Контактбудсервіс», Товариство з обмеженою відповідальністю «Будеволюція», Департамент культури виконавчого органу Київської міської ради (КМДА), Державна служба з питань національної культурної спадщини Міністерства культури і туризму України, Виконавчий орган Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація), Управління екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Державне агентство водних ресурсів України, Комунальне підприємство «Плесо», Департамент охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Міністерство енергетики та захисту довкілля України про скасування дозволу на будівництво,

ВСТАНОВИВ:

Позивач звернувся до суду з адміністративним позовом, в якому просив скасувати дозвіл на виконання будівельних робіт «Комплексна забудова території об'єктами житлового призначення мікрорайонів 1, 2, 2а житлового масиву «Осокорки – Центральні» у Дарницькому районі міста Києва. 2 черга будівництва. Коригування» № ІУ113181171313 від 27.04.2018, виданого ДАБІ ТОВ «Контактбудсервіс» та ТОВ «Будеволюція».

Рішенням Окружного адміністративного суду міста Києві від 07.11.2018 у задоволенні позовних вимог відмовлено.

Постановою Шостого апеляційного адміністративного суду від 11.06.2019 рішення Окружного адміністративного суду міста Києва від 07.11.2018 скасовано та ухвалено нову постанову, якою позовні вимоги Громадської організації «ЕКОПАРК ОСОКОРКИ» задоволено: скасовано дозвіл Державної архітектурно-будівельної інспекції України на виконання будівельних робіт «Комплексна забудова території об'єктами житлового призначення мікрорайонів 1, 2, 2а житлового масиву «Осокорки – Центральні» у Дарницькому районі міста Києва. 2 черга будівництва. Коригування» № ІУ 113181171313 від 27.04.2018, виданий ТОВ «Контактбудсервіс» та ТОВ «Будеволюція».

Постановою Верховного суду від 26.02.2020 рішення Окружного адміністративного суду міста Києві від 07.11.2018 та постанову Шостого апеляційного адміністративного суду від 11.06.2019 скасовано, а справу направлено на новий судовий розгляд до суду першої інстанції.

Рішенням Волинського окружного адміністративного суду від 25.04.2025 позов задоволено: скасовано дозвіл Державної архітектурно-будівельної інспекції України на виконання будівельних робіт «Комплексна забудова території об'єктами житлового призначення мікрорайонів 1, 2, 2а житлового масиву «Осокорки - Центральні» у Дарницькому районі міста Києва. 2 черга будівництва. Коригування» № ІУ 113181171313 від 27.04.2018, виданий ТОВ «Контактбудсервіс» та ТОВ «Будеволюція».

Не погодившись із таким рішенням, ГО «Об'єднання інвесторів "ЖК Еврика", "Патріотика" та "Патріотика на озерах"», ТОВ «Будеволюція», ТОВ «Фінансова Компанія «Гарант Капітал», ТОВ «Контактбудсервіс» подали апеляційні скарги, у яких просять скасувати вказане судове рішення та ухвалити нове, яким відмовити у задоволенні позову, оскільки вважають, що судом першої інстанції неповно з'ясовано обставини справи, висновки суду не відповідають обставинам справи, судом неправильно застосовано норми матеріального права, порушено норми процесуального права.

Доводи апеляційних скарг ґрунтуються на тому, що оскаржуваний дозвіл є правомірним, а підстави для його скасування відсутні.

Громадська організація "ЕКОПАРК ОСОКОРКИ" у відзивах на апеляційні скарги просить відмовити у їх задоволенні, посилаючись на необґрунтованість доводів скаржників.

Дослідивши матеріали справи, перевіривши підстави для апеляційного перегляду, колегія суддів дійшла таких висновків.

Судом першої інстанції встановлено та матеріалами справи підтверджується, що рішенням Київської міської ради від 14.07.2005 № 774/3349 затверджено проект відведення земельних ділянок ТОВ «Контактбудсервіс» для забудови об'єктами житлового і соціально-побутового призначення у ж/м Осокорки-Центральні (1, 2, 3, 4, 5, 6 мікрорайони) у Дарницькому районі м. Києва.

Згідно пункту 2 вказаного рішення за умови виконання пункту 3, у довгострокову оренду на 15 років (на період будівництва) передано ТОВ «Контактбудсервіс» земельні ділянки загальною площею 176,06 га для забудови об'єктами житлового і соціально-побутового призначення у ж/м Осокорки-Центральні (1, 2, 3, 4, 5, 6 мікрорайони) у Дарницькому районі м. Києва, з них:

- ділянку № 1 загальною площею 90,62 га, в тому числі: 74,24 га за рахунок земель запасу житлової та громадської забудови, 16,38 га за рахунок міських земель, не наданих у власність чи користування;

- ділянку № 2 загальною площею 26,74 га, в тому числі: 26,61 га за рахунок земель запасу житлової та громадської забудови, 0,13 га за рахунок міських земель, не наданих у власність чи користування;

- ділянку № 3 загальною площею 21,92 га, в тому числі: 10,68 га за рахунок земель запасу житлової та громадської забудови, 11,24 га за рахунок міських земель, не наданих у власність чи користування;

- ділянку № 4 загальною площею 15,43 га, в тому числі: 12,11 га за рахунок земель запасу житлової та громадської забудови, 3,32 га за рахунок міських земель, не наданих у власність чи користування;

- ділянку № 5 загальною площею 21,35 га, в тому числі: 19,31 га за рахунок земель запасу житлової та громадської забудови, 2,04 га за рахунок міських земель, не наданих у власність чи користування.

На виконання вказаного рішення Київської міської ради від 14.07.2005 № 774/3349, 05.09.2005 між ТОВ «Контактбудсервіс», як орендарем, та Київською міською радою, як орендодавцем, укладено наступні правочини:

- договір оренди земельної ділянки площею 90,6379 га у ж/м Осокорки-Центральні (1, 2 мікрорайони) у Дарницькому районі м. Києва, який зареєстрований Головним управлінням земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) 08.09.2005 за № 63-6-00282 у книзі записів державної реєстрації; кадастровий номер ділянки - 8 000 000 000:96:001:0008;

- договір оренди земельної ділянки площею 26,7006 га у ж/м Осокорки-Центральні (3 мікрорайон) у Дарницькому районі м. Києва, який зареєстрований Головним управлінням земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) 08.09.2005 за № 63-6-00286 у книзі записів державної реєстрації;

- договір оренди земельної ділянки площею 21,8966 га у ж/м Осокорки-Центральні (4 мікрорайон) у Дарницькому районі м. Києва, який зареєстрований Головним управлінням земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) 08.09.2005 за № 63-6-00285 у книзі записів державної реєстрації;

- договір оренди земельної ділянки площею 15,4479 га у ж/м Осокорки-Центральні (5 мікрорайон) у Дарницькому районі м. Києва, який зареєстрований Головним управлінням земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) 08.09.2005 за № 63-6-00284 у книзі записів державної реєстрації;

- договір оренди земельної ділянки площею 21,3596 га у ж/м Осокорки-Центральні (6 мікрорайон) у Дарницькому районі м. Києва, який зареєстрований Головним управлінням земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) 08.09.2005 за № 63-6-00283 у книзі записів державної реєстрації.

Київською міською державною адміністрацією 17.05.2002 прийнято розпорядження № 979 «Про внесення змін та доповнень до рішення Виконкому Київської міської Ради народних депутатів від 16.07.79 № 920 «Про уточнення меж історико-культурних заповідників і зон охорони пам'яток історії та культури в м. Києві».

Розпорядженням Виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 25.12.2007 № 1714 до розпорядження № 979 внесено зміни.

Рішенням Київської міської ради від 27.11.2009 № 695/2764 затверджено детальний план території району Осокорки у Дарницькому районі м. Києва.

30.09.2016 між ТОВ «Контактбудсервіс», як Землекористувачем, та ТОВ «Будеволюція», як Товариством, укладено договір про передачу функцій замовника будівництва, згідно п. 2.1. якого його предметом є взаємовідносини сторін щодо організації проектування, будівництва, введення в експлуатацію об'єкта будівництва на земельних ділянках (згідно договорів) та передачі у власність юридичним та фізичним особам об'єктів інвестування. В порядку та на умовах, визначених цим договором, Землекористувач передає, а Товариство приймає функції (права та обов'язки) замовника організації будівництва об'єктів.

Державною архітектурно-будівельною інспекцією України 27.04.2018 видано товариству з обмеженою відповідальністю «Контактбудсервіс» та Товариству з обмеженою відповідальністю «Будеволюція» спірний дозвіл на виконання будівельних робіт «Комплексна забудова території об'єктами житлового призначення мікрорайонів 1, 2, 2а житлового масиву «Осокорки - Центральні» у Дарницькому районі міста Києва. 2 черга будівництва. Коригування» № ІУ 113181171313.

Не погоджуючись із правомірністю видачі вказаного наказу, позивач звернувся до суду із позовом.

Суд першої інстанції в оскаржуваному рішенні дійшов висновків про те, що позивач наділений правом звернення до суду з таким позовом. Скасовуючи оскаржуваний наказ суд першої інстанції вказував про те, що відповідачу не було надано повного пакету документів для видачі спірного дозволу, а проект будівництва не був погоджений ані Державною службою з питань національної культурної спадщини, ані Міністерством культури України, що свідчить про відсутність підстав для видачі дозволу, який є предметом спору. Також суд зазначив, що відповідач повинен був переконатись, чи наміри забудови узгоджуються з вимогами Правил забудови м. Києва та Генерального плану м. Києва 2020.

Колегія суддів суду апеляційної інстанції при прийнятті цієї постанови виходить з такого.

Скаржники у поданих апеляційних скаргах посилаються на безпідставність розгляду справи судом першої інстанції в порядку спрощеного позовного провадження.

Відповідно до частин першої-третьої статті 12 КАС адміністративне судочинство здійснюється за правилами, передбаченими цим Кодексом, у порядку позовного провадження (загального або спрощеного).

Спрощене позовне провадження призначене для розгляду справ незначної складності та інших справ, для яких пріоритетним є швидке вирішення справи.

Загальне позовне провадження призначене для розгляду справ, які через складність або інші обставини недоцільно розглядати у спрощеному позовному провадженні.

Перелік спорів, які можуть бути розглянуті виключно за правилами загального позовного провадження, наведений у частині четвертій статті 12 КАС. Спір, який розглядається у даній справі до такого переліку не відноситься.

Зважаючи на те, що при вирішенні питання про розгляд справи за правилами спрощеного або загального позовного провадження суд має широкі дискреційні повноваження (за винятком випадків, що прямо встановлені законом), то зважаючи на стадію, на якій справа надійшла до Волинського окружного адміністративного суду, а також процесуальні дії, які вже були вчинені Окружним адміністративним судом міста Києва щодо збору доказів та з'ясування обставин справи, то колегія суддів допускає можливість здійснення розгляду справи в порядку спрощеного позовного провадження у суді першої інстанції, а тому порушень у виборі такого виду провадження суд апеляційної інстанції не вбачає.

Позивач у відзивах на апеляційні скарги наголошує на тому, що ГО «Об'єднання інвесторів "ЖК Еврика", "Патріотика" та "Патріотика на озерах"» та ТОВ «Фінансова Компанія «Гарант Капітал» не мали права на оскарження судового рішення у даній справі, а тому апеляційне провадження в частині їх апеляційних скарг підлягає закриттю відповідно до пункту 3 частини першої статті 305 КАС. Надаючи оцінку вказаним доводам, суд апеляційної інстанції зазначає таке.

Відповідно до частини першої статті 293 КАС учасники справи, особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, мають право подати апеляційну скаргу на рішення суду першої інстанції.

Так, подаючи апеляційні скарги, ГО «Об'єднання інвесторів "ЖК Еврика", "Патріотика" та "Патріотика на озерах"» та ТОВ «ФК «Гарант Капітал» вказували, що прийняття оскаржуваного рішення, яким скасований дозвіл на здійснення житлової забудови земельної ділянки з кадастровим номером 8000000000:96:001:0008, призведе до обмеження фінансування добудови житлових будинків в житлових комплексах "ЖК Еврика", "Патріотика" та "Патріотика на озерах". У свою чергу, ТОВ «ФК «Гарант Капітал» є управителем Фонду фінансування будівництва виду А «ПАТРІОТИКА» за програмою ТОВ «Будеволюція», а до статутної діяльності ГО «Об'єднання інвесторів "ЖК Еврика", "Патріотика" та "Патріотика на озерах"» належить захист прав фізичних осіб-інвесторів вказаних житлових комплексів.

Так, статутом ГО «Об'єднання інвесторів "ЖК Еврика", "Патріотика" та "Патріотика на озерах"» передбачено, що його членами можуть бути виключно особи або члени сім'ї особи, кошти яких були залучені на будівництво багатопверхових житлових будинків в ЖК «ЕВРИКА», «ПАТРІОТИКА» та «ПАТРІОТИКА НА ОЗЕРАХ» (п. 4.3. Статуту). Серед основних напрямів діяльності організації, окрім іншого, є:

- захист прав і законних інтересів осіб, кошти яких були залучені на будівництво багатопверхових житлових будинків в житлових комплексах «Еврика», «Патріотика» та «Патріотика на озерах» (шляхом участі в відповідних Фондах Фінансування Будівництва, управителем яких на момент укладення договорів був АТ АКБ «Аркада», або відповідно до укладеного договору купівлі-продажу майнових прав на квартиру Будівником ТОВ «Аркада-Будівництво» або ТОВ «Будеволюція») шляхом сприяння завершенню будівництва даних комплексів та отримання у власність об'єктів інвестування такими особами;

- участь у процесі прийняття рішень органами державної влади та органів місцевого самоврядування і доступу до правосуддя з питань, що стосуються захисту прав і свобод інвесторів житлового будівництва;

- сприяння захисту прав та інтересів членів Організації шляхом їх представництва в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, громадських об'єднаннях України та інших держав, надання інформаційної, фінансової, організаційної, юридичної та методичної допомоги.

07.04.2021 між Міністерством внутрішніх справ України в особі Міністра Авакова Арсена Борисовича (Сторона 1), Міністерством розвитку громад та територій України в особі Міністра Чернишова Олексія Михайловича (Сторона 2), Службою безпеки України в особі голови Баканова Івана Геннадійовича (Сторона 3), Фондом гарантування вкладів фізичних осіб в особі директора-розпорядника фонду гарантування вкладів фізичних осіб Рекрут Світлани Валеріївни (Сторона 4), Виконавчим органом Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) в особі Київського міського голови Кличка Віталія Володимировича (Сторона 5), ПАТ «ДТЕК Київські електромережі» в особі виконуючого обов'язки генерального директора Бондаря Дениса Вікторовича (Сторона 6), Молчановою Владиславою Борисівною, як модератором вирішення соціальної проблеми на базі Центру захисту киян (Сторона 7), ТОВ «Столиця Груп» в особі Соколовського Едуарда Степановича (Сторона 8), Громадською організацією «Об'єднання інвесторів ЖК Еврика», «Патріотика» та «Патріотика на озерах» в особі голови Щербакова Віталія Олеговича (Сторона 9), Ісаєнко Дмитром Валерійовичем як народним депутатом України Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (сторона 10), ТОВ «Фінансова компанія «Гарант Капітал» в особі директора Білічак Христини Володимирівни (Сторона 11), ТОВ «Домобудівельна компанія «Фундамент» в особі генерального директора Ведмедєва Олексія Віталійовича (Сторона 12), укладено Меморандум щодо вирішення соціального питання добудови та передачі квартир Інвесторам ЖК «Еврика», «Патріотика» та «Патріотика на озерах» Меморандумом було визначено і шляхи покриття даного дефіциту для можливості добудови об'єктів «Аркади».

Так, п.п. «д» п. 7 Меморандуму визначено, що основним джерелом фінансування добудови об'єктів ЖК «Еврика» та ЖК «Патріотика» визначаються кошти, що кошти, що надійдуть від продажу 10% (десяти відсотків) житлових та нежитлових площ, що буде запроєктовано та побудовано на, у тому числі, земельній ділянці з кадастровим номером 8000000000:96:001:0008.

Зважаючи на викладене, колегія суддів дійшла висновку, що оскаржуване рішення суду першої інстанції зачіпає інтереси ГО «Об'єднання інвесторів "ЖК Еврика", "Патріотика" та "Патріотика на озерах"» та ТОВ «Фінансова Компанія «Гарант Капітал» у розумінні приписів частини першої статті 293 КАС щодо здійснення будівельних робіт за дозволом, що скасований судом першої інстанції. У зв'язку із цим, колегія суддів вважає, що підстави для закриття апеляційного провадження за апеляційними скаргами цих осіб відсутні.

Щодо права позивача на звернення до суду із позовом, що розглядається у даній справі.

Відповідно до частини першої статті 5 та частини другої статті 46 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС) кожна особа має право в порядку, встановленому цим Кодексом, звернутися до адміністративного суду, якщо вважає, що рішенням, дією чи бездіяльністю суб'єкта владних повноважень порушені її права, свободи або законні інтереси, і просити про їх захист, а позивачем в адміністративній справі можуть бути громадяни України, іноземці чи особи без громадянства, підприємства, установи, організації (юридичні особи), суб'єкти владних повноважень.

Згідно частини першої статті 1 Закону України «Про громадські об'єднання» громадське об'єднання - це добровільне об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів.

Пунктом 2 частини першої статті 11 Закону України «Про громадські об'єднання» передбачено, що статут громадського об'єднання має містити відомості про мету (цілі) та напрями його діяльності.

Пунктом 2 частини першої статті 21 Закону України «Про громадські об'єднання» визначено, що для здійснення своєї мети (цілей) громадське об'єднання має право звертатися у порядку, визначеному законом, до органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб з пропозиціями (зауваженнями), заявами (клопотаннями), скаргами.

Як зазначено Конституційним Судом України у рішенні від 28.11.2013 №12-рп/2013, громадська організація може захищати в суді особисті немайнові та майнові права як своїх членів, так і права та охоронювані законом інтереси інших осіб, які звернулися до неї за таким захистом, лише у випадках, якщо таке повноваження передбачено у її статутних документах та якщо відповідний закон визначає право громадської організації звертатися до суду за захистом прав та інтересів інших осіб.

У свою чергу, частинами 1, 4-5 статті 16 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» встановлено, що управління охороною навколишнього природного середовища полягає у здійсненні в цій галузі функцій спостереження, дослідження, стратегічної екологічної оцінки, оцінки впливу на довкілля, контролю, прогнозування, програмування, інформування та іншої виконавчо-розпорядчої діяльності. Громадські організації можуть брати участь в управлінні галуззю охорони навколишнього природного середовища, якщо така діяльність передбачена їх статутами, зареєстрованими відповідно до законодавства України. Метою управління в галузі охорони навколишнього природного середовища є реалізація законодавства, контроль за додержанням вимог екологічної безпеки, забезпечення проведення ефективних і комплексних заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів, досягнення узгодженості дій державних і громадських органів у галузі охорони навколишнього природного середовища.

Отже, можливість участі громадської організації в управлінні охороною навколишнього природного середовища, в тому числі, шляхом оскарження до суду рішень, дій або бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування чи їх посадових осіб щодо порушення екологічних прав і свобод здійснюється у порядку, передбаченому законодавством та за умови, що повноваження щодо їх захисту закріплені у статутних документах такої громадської організації.

Як вбачається із матеріалів справи, 18.11.2015 на офіційному веб-сайті Київської міської ради опубліковано електронну петицію №713 "Ландшафтний природний парк замість забудови південних Осокорків", автором якої виступив Петелицький М.М. (надалі - Петиція), викладене у якій звернення зводиться до того, що Генеральним планом міста Києва передбачено розширення меж міста за рахунок забудови територій на південь від житлового масиву Осокорки в бік Бортичів, що на думку заявника, призведе до ускладнення ситуації з транспортом та унеможливить створення на цій території ландшафтного природного парку.

Вимоги цієї Петиції полягали у наступному: внесення змін до Генерального плану міста Києва із обмеженням багатопверхової забудови масиву Осокорки-Позняки-Харківський до вул. Колекторна; облаштування ландшафтного парку на південь від вул. Колекторна до каналу від Бортичівської станції аерації (який би включав в себе мережу озер Небреж, Тягле, Мартишів, Святаш боліт та каналів, якими ці озера і болота між собою сполучаються); розвиток інфраструктури для еко-туризму, активного водного відпочинку (каяки, каное, SUP), розвиток мережі доріжок для бігу та вело-доріжок, тощо; облаштування орнітологічних станцій на території створеного ландшафтного парку для спостереження за болотними птахами (так званий birdwatching) для екологічного навчання школярів та студентів, залучення туристів по напрямку birdwatching, який здатен генерувати комерційні прибутки для міста. Вказана Петиція була зареєстрована 09.02.2016 за вх. №08/К0-1134 (п) та підтримана підписами 11155 осіб та, у зв'язку з чим Київською міською радою розпочато її розгляд.

З метою сприяння у реалізації вимог Петиції щодо облаштування ландшафтного природного парку на визначеній у Петиції території на підставі рішення установчих зборів засновників, яке оформлене протоколом від 02.11.2017 №1 створене ГО "Екопарк Осокорки", яке зареєстроване у якості юридичної особи 15.11.2017.

Відповідно до п. 2.1 Статуту Громадської організації «Екопарк Осокорки», основною метою її діяльності є створення та забезпечення функціонування ландшафтного природного парку «Екопарк Осокорки» на південь від вул. Колекторна в Дарницькому районі м. Києва; захист прав мешканців міста Києва на безпечну екологію; сприяння захисту водно-болотних угідь міста Києва та Київської області; участь в органах влади з питань контролю за екологією та безпекою довкілля; участь у створенні органів контролю за діяльністю органів влади; участь в громадських радах при органах державної влади та місцевого самоврядування. Окрім того, Відповідно до п. 2.2 Статуту, завданням та напрямками діяльності Організації є в тому числі сприяння охороні й збереженню культурної спадщини, історико-культурного середовища, пам'яток історії та культури.

Київським міським головою 17.05.2018 було затверджено план заходів, спрямований на реалізацію порушених в Петиції питань, яким на ГО "Екопарк Осокорки" було покладено завдання з підготовки концепції розвитку території щодо організації заказника природи місцевого значення, з урахуванням чинної містобудівної документації та затвердженої проектної документації, для публічної презентації у Дарницькій районній у місті Києві державній адміністрації та розгляду відповідними структурними підрозділами Київської міської державної адміністрації, для чого встановлено строк три місяці. На виконання цього плану заходів позивачем було розроблено Концепцію розвитку території "Екопарку Осокорки", яку досліджено судами попередніх інстанцій, за змістом якої його площа складає приблизно 650 га, з яких 176,5 га (з урахуванням озера Небреж) перебувають на праві оренди у третьої особи - ТОВ "Контактбудсервіс".

Оцінюючи можливість звернення позивача до суду із позовом у даній справі Верховний Суд у постанові від 26.02.2020 у даній справі наголосив:

- звернення позивача до суду з позовом про скасування оспорюваного Дозволу через стверджені порушення вимог природоохоронного законодавства, допущені при його прийнятті, можливе лише з метою здійснення ним основної статутної

діяльності щодо створення і забезпечення функціонування ландшафтного природного парку "Екопарк Осокорки" на південь від вулиці Колекторної в Дарницькому районі міста Києва;

- обставиною, яка має безпосереднє значення для правильного вирішення питання стосовно того чи наділений позивач правом на звернення до суду, є те, чи охоплюється територією запланованого ландшафтного природного парку "Екопарк Осокорки" земельна ділянка з кадастровим номером 8000000000:96:001:0008, щодо забудови якої видано оспорюваний Дозвіл;

- підставами для звернення позивача до суду з адміністративним позовом у цій справі, слугували, в першу чергу, стверджені порушення його прав та інтересів щодо створення ландшафтного природного парку "Екопарк Осокорки" внаслідок видачі оспорюваного Дозволу, а не загалом порушення вимог природоохоронного законодавства, допущені при його видачі.

Відповідно до абзацу другого частини першої статті 3 Закону України «Про природно-заповідний фонд України», до природно-заповідного фонду України належать природні території та об'єкти - природні заповідники, біосферні заповідники, національні природні парки, регіональні ландшафтні парки, заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища.

Згідно з частиною третьою статті 53 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» рішення про організацію чи оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та встановлення охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду приймається Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими радами.

Частиною четвертою статті 7 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» передбачено, що межі територій та об'єктів природно-заповідного фонду встановлюються в натурі відповідно до законодавства. До встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду в натурі їх межі визначаються відповідно до проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Частинами четвертою, сьомою статті 52 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» встановлено, що розробка проектів створення регіональних ландшафтних парків, заповідних урочищ, а також заказників, пам'яток природи та парків-пам'яток садово-паркового мистецтва місцевого значення забезпечується обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, а на території Автономної Республіки Крим - органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища. Проекти створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду передаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, а на території Автономної Республіки Крим - органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища у встановленому порядку уповноваженим приймати рішення про створення чи оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Відповідно до статті 74 КАС обставини справи, які за законом мають бути підтверджені певними засобами доказування, не можуть підтверджуватися іншими засобами доказування

Не зважаючи на викладені норми, суд апеляційної інстанції звертає увагу, що матеріали справи не містять належних доказів прийняття рішення про створення ландшафтного природного парку "Екопарк Осокорки" уповноваженим на це органом, яким є Київська міська рада. Так само матеріали справи не містять доказів того, що межі ландшафтного природного парку "Екопарк Осокорки" до моменту його створення визначені відповідним проектом, розробленим уповноваженим на це органом, яким є Київська міська державна адміністрація.

У зв'язку із викладеним, зважаючи на правові висновки Верховного Суду, що викладені у постанові від 26.02.2020 у даній справі, колегія суддів критично оцінює можливість позивача оскарження спірного дозволу у зв'язку із здійсненням статутної діяльності щодо створення і забезпечення функціонування ландшафтного природного парку "Екопарк Осокорки", який не створений та межі якого не встановлені у визначеному законом порядку.

Щодо сумі спору.

Правові та організаційні основи містобудівної діяльності і спрямованій на забезпечення сталого розвитку територій з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів встановлює Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» (у редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин).

Відповідно до частин першої, другої статті 37 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» право на виконання підготовчих робіт (якщо вони не були виконані раніше згідно з повідомленням про початок виконання підготовчих робіт) і будівельних робіт на об'єктах будівництва, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками або підлягають оцінці впливу на довкілля згідно із Законом України "Про оцінку впливу на довкілля", підключення об'єкта будівництва до інженерних мереж та споруд надається замовнику та генеральному підряднику чи підряднику (якщо будівельні роботи виконуються без залучення субпідрядників) після отримання дозволу на виконання будівельних робіт.

Дозвіл на виконання будівельних робіт видається органами державного архітектурно-будівельного контролю на безоплатній основі протягом десяти робочих днів з дня реєстрації заяви.

За наявності дозволу на виконання будівельних робіт отримання замовником та генеральним підрядником чи підрядником (у разі якщо будівельні роботи виконуються без залучення субпідрядників) інших документів дозвільного характеру для виконання будівельних робіт та видалення зелених насаджень у межах будівельного майданчика не вимагається.

За змістом частини третьої статті 37 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» для отримання дозволу подається заява, до якої додаються:

- 1) копія документа, що посвідчує право власності чи користування земельною ділянкою, або копія договору суперфіцію;
- 2) копія розпорядчого документа щодо комплексної реконструкції кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду у разі здійснення комплексної реконструкції кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду на замовлення органів державної влади чи органів місцевого самоврядування на відповідних землях державної чи комунальної власності (замість копії документа, що посвідчує право власності чи користування земельною ділянкою);
- 3) проектна документація на будівництво, розроблена та затверджена в установленому законодавством порядку;

- 4) копія документа, що посвідчує право власності на будинок чи споруду, або згода його власника, засвідчена у встановленому законодавством порядку, на проведення будівельних робіт у разі здійснення реконструкції, реставрації чи капітального ремонту;
- 5) копії документів про призначення осіб, відповідальних за виконання будівельних робіт, та осіб, які здійснюють авторський і технічний нагляд;
- 6) інформація про ліцензію, що дає право на виконання будівельних робіт, та кваліфікаційні сертифікати;
- 7) результати оцінки впливу на довкілля у випадках, визначених Законом України "Про оцінку впливу на довкілля".

Як зазначалося, Державною архітектурно-будівельною інспекцією України 27.04.2018 видано ТОВ «Контактбудсервіс» та ТОВ «Будеволюція» спірний дозвіл на виконання будівельних робіт «Комплексна забудова території об'єктами житлового призначення мікрорайонів 1, 2, 2а житлового масиву «Осокорки - Центральні» у Дарницькому районі міста Києва. 2 черга будівництва. Коригування» № ІУ 113181171313.

Звертаючись до суду із позовом, позивач вказував, що відповідач мав відмовити у видачі дозволу з підстав, визначених у пунктах 1-4 частини четвертої статті 37 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».

Так, частиною четвертою статті 37 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» відмова у видачі дозволу на виконання будівельних робіт видається заявнику в письмовому вигляді з відповідним обґрунтуванням у строк, передбачений для видачі дозволу.

Підставою для відмови у видачі дозволу на виконання будівельних робіт є: 1) неподання документів, необхідних для прийняття рішення про видачу такого дозволу; 2) невідповідність поданих документів вимогам законодавства; 3) виявлення недостовірних відомостей у поданих документах; 4) результати оцінки впливу на довкілля у випадках, визначених Законом України «Про оцінку впливу на довкілля».

Аналогічні підстави для відмови у видачі дозволу на виконання будівельних робіт закріплені у пункті 30 Порядку виконання підготовчих та будівельних робіт, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 №466 (у редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин, далі - Порядок).

Обґрунтовуючи неправомірність оскаржуваного дозволу, позивач зазначає про наявність підстав для відмови у його видачі. Зокрема, позивач вказує, що

- земельна ділянка, на забудову якої виданий спірний дозвіл, належить до зон охоронюваного ландшафту;
- проектна документація, на підставі якої виданий оскаржуваний дозвіл, не відповідає вимогам Генерального плану міста Києва до 2020 року, оскільки територія між озерами Небреж, Тягле, Мартишів є територією великої паркової зони загального користування;
- до заяви про надання дозволу не додано результатів оцінки впливу на довкілля (з підстав здійснення планової діяльності другої категорії), не забезпечене інформування громадськості, проведення громадського обговорення, підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля;
- Авраменко С.М. не мав права підписувати будь-які заяви дозвільного чи розпорядчого характеру без погодження з розпорядником майна – арбітражним керуючим Давидюком Р.М.

Щодо належності спірної земельної ділянки до зон охоронюваного ландшафту.

Відповідно до статті 53 Земельного кодексу України (у редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин, далі - ЗК) до земель історико-культурного призначення належать землі, на яких розташовані пам'ятки культурної спадщини, їх комплекси (ансамблі), історико-культурні заповідники, історико-культурні заповідні території, охоронювані археологічні території, музеї просто неба, меморіальні музеї-садиби.

Згідно зі статтею 54 ЗК землі історико-культурного призначення можуть перебувати у державній, комунальній та приватній власності. Навколо історико-культурних заповідників, історико-культурних заповідних територій, музеїв просто неба, меморіальних музеїв-садиб, пам'яток культурної спадщини, їх комплексів (ансамблів) встановлюються зони охорони пам'яток із забороною діяльності, що шкідливо впливає або може вплинути на додержання режиму використання таких земель. Порядок використання земель історико-культурного призначення визначається законом.

Так, частиною першою статті 1 Закону Української РСР «Про охорону і використання пам'яток історії та культури» від 13.07.1978 №3600-ІХ (у редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин) визначено, що пам'ятками історії та культури є споруди, пам'ятні місця і предмети, зв'язані з історичними подіями в житті народу, розвитком суспільства і держави, твори матеріальної і духовної творчості, які становлять історичну, наукову, художню чи іншу культурну цінність.

Частиною другою статті 8 Закону Української РСР «Про охорону і використання пам'яток історії та культури» встановлено що виконавчі комітети обласних, міських (міст республіканського підпорядкування) Рад народних депутатів затверджують переліки пам'яток історії та культури місцевого значення (стаття 17), встановлюють зони їх охорони (стаття 29), а також вирішують інші питання в галузі охорони і використання пам'яток історії та культури, віднесені до їх відання законодавством Союзу РСР і Української РСР.

Частини першою-третьою статті 29 Закону Української РСР «Про охорону і використання пам'яток історії та культури» передбачено, що з метою забезпечення охорони пам'яток історії, археології, містобудування і архітектури, монументального мистецтва встановлюються охоронні зони, зони регулювання забудови і зони охоронюваного природного ландшафту в порядку, який визначається законодавством Союзу РСР і Української РСР. Зони охорони пам'яток історії та культури встановлюються виконавчими комітетами обласних, міських (міст республіканського підпорядкування) Рад народних депутатів за поданням відповідних державних органів охорони пам'яток. Зони охорони пам'яток історії та культури включаються в проекти планування, забудови і реконструкції відповідних міст та інших населених пунктів. У межах зазначених зон забороняються провадження земляних, будівельних та інших робіт, а також господарська діяльність без дозволу відповідних органів охорони пам'яток Союзу РСР або Української РСР.

12.07.2000 набрали чинності норми Закону України «Про охорону культурної спадщини», за змістом пункту 3 розділу X «Прикінцеві положення» якого, об'єкти, включені до списків (переліків) пам'яток історії та культури відповідно до Закону Української РСР «Про охорону і використання пам'яток історії та культури», визнаються пам'ятками відповідно до цього Закону.

Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про охорону культурної спадщини» (у редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин), у цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні: об'єкт культурної спадщини - визначне місце, споруда (витвір), комплекс (ансамбль), їхні частини, пов'язані з ними рухомі предмети, а також території чи водні об'єкти, інші природні, природно-антропогенні або створені людиною об'єкти незалежно від стану збереженості, що донесли до нашого часу цінність з археологічного, естетичного, етнологічного, історичного, архітектурного, мистецького, наукового чи художнього погляду і зберегли свою автентичність (абзац 3); пам'ятка - об'єкт культурної спадщини, який занесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України (абзац 6); зони охорони пам'яток (далі - зони охорони) - встановлювані навколо пам'ятки охоронна зона, зона регулювання забудови, зона охоронюваного ландшафту, зона охорони археологічного культурного шару, в межах яких діє спеціальний режим їх використання (абзац 9).

Згідно з частиною першою статті 32 Закону України «Про охорону культурної спадщини» у вказаній редакції, з метою захисту традиційного характеру середовища окремих пам'яток, комплексів (ансамблів) навколо них повинні встановлюватися зони охорони пам'яток: охоронні зони, зони регулювання забудови, зони охоронюваного ландшафту, зони охорони археологічного культурного шару. Межі та режими використання зон охорони пам'яток визначаються відповідною науково-проектною документацією і затверджуються відповідним органом охорони культурної спадщини. Порядок визначення та затвердження меж і режимів використання зон охорони пам'яток та внесення змін до них встановлюється центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини.

При цьому, протягом існування спірних правовідносин центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини не було розроблено Порядку визначення та затвердження меж і режимів використання зон охорони пам'яток та внесення змін до них.

Таким чином, норми чинного на час спірних правовідносин законодавства наділяли виконавчі комітети обласних, міських рад народних депутатів повноваженнями щодо встановлення, на підставі подання відповідних державних органів охорони пам'яток, зон охорони пам'яток історії та культури, до яких належали, серед іншого, зони охоронюваного природного ландшафту.

Враховуючи те, що пам'ятки історії та культури визначені відповідно до Закону Української РСР «Про охорону і використання пам'яток історії та культури», визнаються пам'ятками відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини» то і зони охорони цих пам'яток, в тому числі, встановлені уповноваженими на те органами зони охоронюваного природного ландшафту, зберігають свою чинність після 12.07.2000.

Разом з тим, вказаними законами було встановлено певний порядок визначення зон охорони пам'яток. Так, згідно із Законом Української РСР «Про охорону і використання пам'яток історії та культури», зони охорони пам'яток історії та культури повинні були включатись до проектів планування, забудови і реконструкції відповідних міст та інших населених пунктів, а згідно із Законом України «Про охорону культурної спадщини» межі та режими використання зон охорони пам'яток повинні визначатись відповідною науково-проектною документацією і затверджуватись відповідним органом охорони культурної спадщини.

У свою чергу, за нормою статті 32 Закону України «Про охорону культурної спадщини» саме лише віднесення певної території до зони охорони пам'яток, без визначення меж та режимів використання цієї зони відповідною науково-проектною документацією та без їх затвердження відповідним органом охорони культурної спадщини, не наділяло її тим обсягом правового захисту, що передбачений чинним законодавством для зон охорони пам'яток.

Як вбачається з матеріалів справи, виконавчий комітет Київської міської ради народних депутатів, керуючись Законом Української РСР «Про охорону і використання пам'яток історії та культури» та враховуючи погодження меж заповідних і охоронних зон з відповідними державними органами і громадськими організаціями, прийняв рішення від 16.07.1979 № 920 «Про уточнення меж історико-культурних заповідників і зон охорони пам'яток історії та культури в м. Києві» (далі - Рішення № 920), яким були затверджено межі історико-культурних заповідників і зон охорони пам'яток історії та культури у м. Києві.

Пунктом 4 цього рішення зобов'язано "головАПУ" та "головкївпроект": до 01.10.1979 забезпечити райвиконкоми і всі відповідні управління, відділи та організації схемами заповідників і охоронних зон м. Києва; постійно здійснювати контроль за додержанням статусу і впорядкуванням затверджених заповідників і охоронних зон при розробці проектів планування, забудови і реконструкції міста.

Підпунктом 3.4.6 пункту 3.4 "Зони охоронюваного ландшафту", який включений до розділу 3 "Зони регулювання забудови" додатку №1 до Рішення №920, передбачено, що до зон охоронюваного ландшафту входить: "Ріка Дніпро з островами і прибережною смугою наміву в районі Оболоні і смугою лівого берегу, вздовж водоводу Деснянського водопроводу, західна межа с. Троєщина, затока р. Деснянки, південно-західні межі Русанівських садів і Микільської слобідки, Русанівська набережна, Березняківська набережна, затока Берковщина, с. Осокорки, оз. Підвірки, колективні сади, південні межі міста".

Додатком №2 до Рішення №920, яким визначено статус історико-культурних заповідників і зон охорони пам'яток історії та культури на території м. Києва, встановлено, що в межах охоронних зон, зон регулювання та зон охоронюваного природного ландшафту, у відповідності з діючим законодавством, забороняється проведення земляних, будівельних та інших робіт, а також господарська діяльність без дозволу органів, які видають охороною пам'яток і без погодження з Київською міською організацією Українського товариства охорони пам'яток історії та культури (пункт 3). В зонах охоронюваного природного ландшафту не дозволяється будь-яке будівництво, що негативно впливає на характер ландшафту (пункт 7).

Отже, с. Осокорки було віднесене до зони охоронюваного ландшафту на підставі Рішення №920 у його первинній редакції, проте, на момент прийняття цього рішення схеми визначених у ньому охоронних зон розроблені не були.

Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 18.06.1984 №7184-Х вирішено перетворити житлові масиви Дарницького району міста Києва "Осокорки" і "Позняки" в селище міського типу Осокорки, тобто с. Осокорки надали статус селища міського типу в межах Дарницького району міста Києва. Згодом, Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 02.10.1989 №8199-ХІ селище міського типу Осокорки Харківського району міста Києва було включене в межі міста.

Надалі, 17.05.2002 Київською міською державною адміністрацією було прийнято розпорядження № 979 «Про внесення змін та доповнень до рішення виконкому Київської міської Ради народних депутатів від 16.07.79 № 920 «Про уточнення меж історико-культурних заповідників і зон охорони пам'яток історії та культури в м. Києві» (далі - Розпорядження №979), яким у зв'язку зі зміною назв вулиць і з метою упорядкування справи з охорони пам'яток історії та культури міста, внесені зміни в додатки до Рішення №920, з викладенням їх у редакції згідно з додатками №№1, 2 до цього Розпорядження.

З прийняттям Розпорядження №979 зміст підпункту 3.4.6 пункту 3.4 додатку 1 Рішення №920, фактично, змін не зазнав. Водночас, до додатка №1 Розпорядження №979 долучено схеми меж історико-культурних заповідників і зон охорони пам'яток історії та культури у

м. Києві, що визначені цим додатком, серед яких відсутні схеми меж зон охоронюваного ландшафту, що встановлені у підпункті 3.4.6 пункту 3.4 розділу 3 додатку №1 до Розпорядження №979 (Рішення №920).

Надалі, 25.12.2007 виконавчий орган Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) прийняв розпорядження від № 1714 «Про внесення змін до рішення виконкому Київської міської Ради народних депутатів від 16.07.79 № 920» (надалі - Розпорядження №1714), яким з метою визначення меж зон охоронюваного ландшафту м. Києва, враховуючи наукову роботу науково-дослідного інституту пам'яткоохоронних досліджень щодо визначення та коригування зони охоронюваного ландшафту р. Деснянка та у зв'язку з тим, що до Розпорядження №979 не було додано схеми зон охоронюваного ландшафту, внесені зміни у додаток №1 Рішення №920 (в редакції Розпорядження №979), а саме, підпункт 3.4.6 пункту 3.4 додатку №1 до цього рішення викладено в наступній редакції: "3.4.6. Ріка Дніпро з островами і прибережною смугою наміву в районі Оболони і смугою лівого берегу до Московського мосту, затока р. Деснянки, південно-західні межі Русанівських садів, Микільської слобідки, Русанівська набережна, Березняківська набережна, затока Берковщина, с. Осокорки, оз. Підвірки, колективні сади, південні межі міста (див. схему)".

До Розпорядження №1714 було долучено відповідну схему меж зон охоронюваного ландшафту, що вказана в якості схеми до додатку №1 Рішення №920 (в редакції Розпорядження №1714), на якій містяться умовні позначення щодо меж цієї зони.

Відтак, зміни, внесені Розпорядженням № 1714 до Рішення № 920, в частині, що стосується віднесення с. Осокорки до зони охоронюваного ландшафту, полягали лише у розробленні схеми меж даної зони охорони пам'яток.

Пунктом 3.4 ДБН Б.1-3-97 "Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження генеральних планів міських населених пунктів" (надалі - ДБН Б.1-3-97, що були чинними на час виникнення спірних правовідносин) визначено, що генеральний план включає текстові та графічні матеріали. До текстових матеріалів відносяться: а) книга генерального плану; б) брошура з основними положеннями генерального плану. Графічними матеріалами є плани і карти аналітичного і проектного змісту, виконані у встановленому масштабі.

Пунктом 3.8 ДБН Б.1-3-97 встановлено, що графічні матеріали генерального плану виконуються у складі, наведеному у таблиці 1. У примітці 1 до пункту 3.8 ДБН Б.1-3-97 передбачено, що в залежності від особливостей населених пунктів (природних, історико-культурних, інженерно-геологічних, планувальних тощо) в складі генерального плану виконуються додаткові матеріали, а саме: історико-архітектурний та історико-містобудівний плани; схеми магістралей міського та зовнішнього транспорту, інженерного обладнання, заходів з інженерної підготовки територій; схема планувальної структури та економіко-містобудівного районування населеного пункту тощо.

Так, рішенням Київської міської ради від 28.03.2002 №370/1804 затверджено Генеральний план міста Києва та проект планування його приміської зони на період до 2020 року (надалі - Генеральний план), зміст якого досліджувався судом апеляційної інстанції.

У розділі 7 "Збереження та охорона історико-культурної спадщини" текстової частини Генерального плану (сторінки 36-37 текстової частини) зазначено, що на історико-містобудівному плані позначені: межі історико-архітектурних та історико-культурних заповідників, заповідних територій, зон охорони пам'яток, а також землі історико-культурного призначення (згідно Земельного кодексу України). На історико-містобудівному опорному плані позначені всі території, визначені Рішенням №920, на які поширюється режим охорони культурної спадщини. Історико-архітектурний та історико-містобудівний опорні плани є основними обліково-охоронними документами. Вони складають базис архітектурно-планувальних рішень Генерального плану і мають використовуватись при розробці, погодженні та затвердженні інших містобудівних, архітектурних та інженерних проектів.

Також у даному розділі Генерального плану міститься підрозділ "Комплексна цінність території Давньокиївської частини" (сторінка 38), яким визначено найцінніші, високоцінні та цінні території і території середньої та невеликої цінності, а також встановлено умови допустимих перетворень історичних частин Києва, зокрема, вказано, що "<...> Цінні території пов'язані з селами Осокорки, Позняки і селищем Бортничі. На заході до неї входить ділянка Броварського лісу. Прибережні території включені до зони охоронюваного ландшафту".

Графічний матеріал генерального плану, а саме, додаток до Генерального плану міста Києва "Історико-містобудівний опорний план міста", що міститься в загальному доступі в мережі Інтернет, включає всі існуючі зони охорони пам'яток, в тому числі, зони охоронюваного ландшафту.

Як вже зазначалось, серед схем меж історико-культурних заповідників і зон охорони пам'яток історії та культури у м. Києві, доданих до Розпорядження №979, були відсутні схеми меж зон охоронюваного ландшафту, що встановлені у підпункті 3.4.6 пункту 3.4 розділу 3 додатку №1 до Розпорядження №979, а саме ті, які б визначали межі цієї зони на території с. Осокорки.

Таким чином, на виконання вимог статті 29 Закону №3600-IX та статті 32 Закону №1805-III, з урахуванням приписів пункту 4 Рішення №920, при розробці та затвердженні Генерального плану були враховані визначені у Рішенні №920 (в редакції змін, що внесені Розпорядженням №979) межі історико-культурних заповідників і зон охорони пам'яток історії та культури у м. Києві, а тому положення Генерального плану і доданих до нього графічних матеріалів є єдиною документацією, яка наразі визначає межі зони охорони пам'яток у місті Києві.

Саме на такому правозастосуванні наголосив Верховний Суд у постанові від 26.02.2020 у даній справі.

Приймаючи оскаржуване рішення, суд першої інстанції виходив із того, що спірна земельна ділянка належить до території яка є зоною охоронюваного ландшафту. Роблячи такі висновки, суд першої інстанції послався на розпорядження Київської міської державної адміністрації № 1714 від 25.12.2007, лист Департаменту культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 07.03.2018 за № 060-1866Ю, лист Виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 25.05.2018 за № 001-1656, додатків до Генерального плану міста Києва та проекту планування його приміської зони на період до 2020 року, затвердженого розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 28.03.2002 року № 370/1804,

Водночас, листи Департаменту культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 07.03.2018 за № 060-1866Ю та Виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 25.05.2018 за № 001-1656 не можуть вважатись належним підтвердженням існування розробленої у встановленому порядку та затвердженої уповноваженим на те органом науково-проектної документації щодо визначення меж зони охоронюваного ландшафту, які б відповідали схемі, яка додана до Розпорядження №1714.

При цьому, схема меж зон охоронюваного ландшафту, що долучена до Розпорядження №1714 з урахуванням наведеної вище норми частини першої статті 32 Закону України «Про охорону культурної спадщини» не може вважатись документом, який визначає межі

зони охорони пам'яток, адже за своєю суттю вона не є науково-проектною документацією і не була затверджена уповноваженим на те органом охорони культурної спадщини.

Щодо додатку до Генерального плану "Історико-містобудівний опорний план міста", на який покликався суд першої інстанції, то він містить позначення меж зон охоронюваного ландшафту. Проте, оз. Небреж, навколо якого знаходиться земельна ділянка, на якій заплановане будівництво, взагалі не позначене на даному додатку, на ньому позначене лише оз. Тягле, що входить до Осокорківських озер разом із оз. Небреж.

На вказаних обставинах також наголошував також і Верховний Суд у постанові від 26.02.2020 у даній справі.

З метою встановлення точного місця розташування спірної земельної ділянки з кадастровим номером 8000000000:96:001:0008 та обставин того, чи належить вона до зони охоронюваного ландшафту відповідно до Генерального плану та додатків до нього, ухвалою Окружного адміністративного суду м. Києва суду від 11.03.2021 призначено земельно-технічну експертизу.

Так, у висновку експертів за результатами проведення судової земельно-технічної експертизи в адміністративній справі від 17.02.2023 №19642/2-41, проведеного Київським науково-дослідним інститутом судових експертиз, окрім іншого, вказано:

- фактичне місце розташування земельної ділянки 8000000000:96:001:0008, площею 90,6379 га, відносно озера Тягле, яке відображено на графічній частині історико-містобудівного опорного плану міста Києва, що є одним із графічних матеріалів Генерального плану міста Києва та проекту планування його приміської зони на період до 2020 року, затвердженого рішенням Київської міської ради від 28.03.2002 №370/1804;

- земельна ділянка з кадастровим номером 8000000000:96:001:0008, площею 90,6379 га, в межах зон охоронюваного ландшафту, відображених на графічній частині історико-містобудівного опорного плану міста Києва, що є одним із графічних матеріалів Генерального плану міста Києва та проекту планування його приміської зони на період до 2020 року, затвердженого рішенням Київської міської ради від 28.03.2002 №370/1804, не розташована.

Відхиляючи вказаний експертний висновок суд першої інстанції вказав, що експертами не досліджувались інші п'ять питань, які ставилися на дослідження. Проте, ненадання відповідей експертами на всі поставлені запитання не є підставою вважати такий висновок недійсним або ж необ'єктивним в частині питань, на які була надана відповідь.

У свою чергу, судом апеляційної інстанції не встановлено обставин, які б перешкождали врахуванню вказаного експертного висновку при вирішенні даного спору.

Окрім того, факт того, що земельна ділянка з кадастровим номером 8000000000:96:001:0008 не належить до зони охоронюваного ландшафту, встановлений також у постанові Верховного Суду від 21.10.2021 у справі № 826/16737/18.

Враховуючи викладені обставини, оскільки згідно висновком Верховного Суду у постанові від 26.02.2020 у даній справі визначення місця розташування спірної земельної ділянки потребує спеціальних знань, то керуючись згаданим експертним висновком, колегія суддів дійшла висновку про відсутність підстав для врахування вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини» при видачі спірного дозволу, оскільки відповідна земельна ділянка не розташована у межах зон охоронюваного ландшафту.

Щодо належності спірної земельної ділянки до озелених територій (території великої паркової зони) загального користування.

Згідно з частиною першої статті 19 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» детальний план у межах населеного пункту уточнює положення генерального плану населеного пункту та визначає планувальну організацію і розвиток частини території. Детальний план розробляється з метою визначення планувальної організації і функціонального призначення, просторової композиції і параметрів забудови та ландшафтної організації кварталу, мікрорайону, іншої частини території населеного пункту, призначених для комплексної забудови чи реконструкції, та підлягає стратегічній екологічній оцінці.

Частиною четвертою статті 19 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» передбачено, що детальний план території визначає: 1) принципи планувально-просторової організації забудови; 2) червоні лінії та лінії регулювання забудови; 3) функціональне призначення, режим та параметри забудови однієї чи декількох земельних ділянок, розподіл територій згідно з будівельними нормами, державними стандартами і правилами; 4) містобудівні умови та обмеження (у разі відсутності плану зонування території) або уточнення містобудівних умов та обмежень згідно із планом зонування території; 5) потребу в підприємствах і закладах обслуговування населення, місце їх розташування; 6) доцільність, обсяги, послідовність реконструкції забудови; 7) черговість та обсяги інженерної підготовки території; 8) систему інженерних мереж; 9) порядок організації транспортного і пішохідного руху; 10) порядок комплексного благоустрою та озеленення, потребу у формуванні екомережі; 11) межі прибережних захисних смуг і пляжних зон водних об'єктів (у разі відсутності плану зонування території).

Отже, як генеральний план, так і детальний план населеного пункту є видами містобудівної документації. При цьому, детальний план населеного пункту повинен уточнювати положення генерального плану, тобто, узгоджуватись з ним, деталізувати його та не суперечити йому, а також визначати планувальну організацію і розвиток відповідної частини території.

Рішенням Київської міської ради від 27.11.2009 № 695/2764 було затверджено детальний план території району Осокорки у Дарницькому районі м. Києва (надалі - Детальний план), згідно з проектними рішеннями якого території району Осокорки у Дарницькому районі м. Києва та територія між озерами Небреж, Тягле, Мартишів належать як до території житлової і громадської забудови, так і до озелених територій загального користування.

Оскільки за своєю правовою природою та з огляду на процедуру прийняття, детальний план території, як і генеральний план населеного пункту, є нормативно-правовим актом, то положення Детального плану є загальнообов'язковими, тобто, такими, що поширюються на невизначене коло осіб і підлягають обов'язковому застосуванню, зокрема і ДАБІ при реалізації своїх повноважень і у ДАБІ не було законних підстав не застосовувати положення вказаного Детального плану при вирішенні питання щодо видачі оспорюваного Дозволу.

У свою чергу, з метою з'ясування тієї обставини, чи належить спірна земельна ділянка з кадастровим номером 8000000000:96:001:0008 до озелених територій загального користування згідно з положеннями Генерального плану та яким чином останні співвідносяться з положеннями Детального плану, ухвалою Окружного адміністративного суду м. Києва суду від 11.03.2021 призначено земельно-технічну експертизу, на вирішення якої, окрім іншого, з урахуванням ухвали Окружного адміністративного суду м. Києва суду від 28.09.2022, було поставлене запитання під №7 «Чи розташована земельна ділянка з кадастровим номером 8000000000:96:001:0008 в межах озелених територій, визначених Генеральним планом міста Києва на період до 2020 року, затвердженого рішенням IX сесії Київської міської ради XXIII скликання від 28.03.2002 № № 370/1804?». Вказаною ухвалою оплати

витрат за проведення судової експертизи в частині згаданого запитання № 7 покладено на позивача - Громадську організацію «Екопарк Осокорки».

Водночас, у висновку експертів за результатами проведення судової земельно-технічної експертизи в адміністративній справі від 17.02.2023 № 19642/2-41, що дослідження по вказаному питанню не проводилось у зв'язку із неоплатою вартості експертизи по питаннях 3-7, дослідження по цих питаннях не проводилось.

Відповідно до Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 № 53/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 26.12.2012 № 1950/5).

Відповідно до частини першої статті 107 КАС у разі ухилення учасника справи від подання до суду на його вимогу необхідних для проведення експертизи матеріалів, документів або від іншої участі в експертизі, що перешкоджає її проведенню, суд залежно від того, яка особа ухиляється, а також яке ця експертиза має значення, може визнати встановленою обставину, для з'ясування якої експертиза була призначена, або відмовити у її визнанні.

З урахуванням викладеного, оскільки обов'язок з оплати витрат за проведення судової експертизи в частині згаданого запитання №7 було покладено на позивача, який наполягає на розташуванні спірної земельної ділянки в межах озелених територій (території великої паркової зони загального користування), то зважаючи, що позивачем допущено бездіяльність з виконання покладеного на нього обов'язку з оплати витрат експерта з цього питання, що унеможливило надання експертом висновку у цій частині, то суд відмовляє у визнанні обставини того, що земельна ділянка з кадастровим номером 8000000000:96:001:0008 належить до озелених територій у відповідності до вимог частини першої статті 107 КАС.

З огляду на це, колегія суддів констатує, що у ході судового розгляду не було встановлено обставин невідповідності оскаржуваного дозволу вимогам Генерального плану міста Києва до 2020 року.

При цьому, посилання суду першої інстанції при вирішенні вказаного питання на Правила забудови міста Києва, що затверджені рішенням Київської міської ради від 27.01.2005 № 11/2587, є некоректними, оскільки вказаний нормативний акт втратив чинність на підставі рішення Київської міської ради від 13.09.2011 № 11/622, тобто, до моменту видачі оспорюваного Дозволу і не підлягав застосуванню до спірних правовідносин. На такому правозастосуванні також акцентував увагу Верховний Суд у постанові від 26.02.2020 у даній справі.

Щодо невиконання вимог з оцінки впливу на довкілля.

За визначенням статті 1 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (у редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин) вплив на довкілля (далі - вплив) - будь-які наслідки планованої діяльності для довкілля, в тому числі наслідки для безпечності життєдіяльності людей та їхнього здоров'я, флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, повітря, води, клімату, ландшафту, природних територій та об'єктів, історичних пам'яток та інших матеріальних об'єктів чи для сукупності цих факторів, а також наслідки для об'єктів культурної спадщини чи соціально-економічних умов, які є результатом зміни цих факторів.

Згідно частини першої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеної частинами другою і третьою цієї статті. Така планована діяльність підлягає оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності.

Планована діяльність - планована господарська діяльність, що включає будівництво, реконструкцію, технічне переоснащення, розширення, перепрофілювання, ліквідацію (демонтаж) об'єктів, інше втручання в природне середовище; планована діяльність не включає реконструкцію, технічне переоснащення, капітальний ремонт, розширення, перепрофілювання об'єктів, інші втручання в природне середовище, які не справляють значного впливу на довкілля відповідно до критеріїв, затверджених Кабінетом Міністрів України (стаття 1 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»).

В обґрунтування своїх вимог позивач вказував, що на спірні правовідносини поширювалися вимоги Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» у зв'язку із здійсненням замовниками будівництва планованої діяльності другої категорії.

Так, колегія суддів звертає увагу, що Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» містить вичерпний перелік видів планованої діяльності та об'єктів, які підлягають оцінці впливу на довкілля.

Позивач наполягає, що виконання будівельних робіт згідно даного дозволу передбачає намів території (рельєф представлений намівними пісками).

Водночас, пункт 2 частини третьої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» визначає передумовою для віднесення певної планованої діяльності та об'єктів до другої категорії: здійснення такої діяльності у сфері сільського господарства, лісівництва та водного господарства; наслідком цієї діяльності може стати намів території на землях водного фонду.

Суд апеляційної інстанції звертає увагу, що матеріали справи не містять відомостей про те, що планована замовниками будівництва діяльність відноситься до сфери сільського господарства, лісівництва та/або водного господарства як підстави для віднесення діяльності з наміву територій на землях водного фонду до планованої діяльності другої категорії. У свою чергу, оскаржуваним дозволом передбачено здійснення забудови території об'єктами житлового і соціально-побутового призначення, що не відносяться до об'єктів сільського господарства, лісівництва та/або водного господарства.

Відтак, посилання позивача на пункт 2 частини третьої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» є безпідставним.

Абзацом третім пункту 10 частини третьої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» до другої категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля, включає також і інфраструктурні проекти, на що послався позивач, а саме: будівництво житлових кварталів (комплексів багатоквартирних житлових будинків) та торговельних чи розважальних комплексів поза межами населених пунктів на площі 1,5 гектара і більше або в межах населених пунктів, якщо не передбачено їх підключення до централізованого водопостачання та/або водовідведення; будівництво кінотеатрів з більш як 6 екранами; будівництво (облаштування) автостоянок на площі не менш як 1 гектар і більш як на 100 паркомісць.

Відтак, зважаючи на підстави звернення позивача до суду, для цілей з'ясування застосовності до спірних правовідносин пункту 10 частини третьої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», належить з'ясувати наявність чи відсутність підключення запланованих житлових кварталів (комплексів багатоквартирних житлових будинків) до централізованого водопостачання та водовідведення, здійснення будівництва (облаштування) автостоянок на площі не менш як 1 гектар і більш як на 100 паркомісць.

Так, згідно з частиною першою статті 31 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» проектна документація на будівництво об'єктів розробляється з урахуванням вимог містобудівної документації та вихідних даних і дотриманням вимог законодавства, будівельних норм, державних стандартів і правил та затверджується замовником.

Частиною першою статті 29 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» передбачено, що основними складовими вихідних даних для проектування об'єктів містобудування (далі - вихідні дані), проектною документації є: 1) містобудівні умови та обмеження; 2) технічні умови; 3) завдання на проектування.

За визначенням частини першої статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» визначено, що технічні умови - це комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам щодо водопостачання (з урахуванням потреб забезпечення пожежогасіння), тепло-, електро- і газопостачання, водовідведення, зовнішнього освітлення, відведення зливових вод та телекомунікації.

Згідно додатку Д до ДБН А.2.2-3:2014 "Склад та зміст проектною документації на будівництво" вихідні дані для проектування є складовою частиною проектною документації.

Так, матеріали справи містять проект "Комплексна забудова території об'єктами житлового і соціально-побутового призначення мікрорайонів 1, 2, 2а житлового масиву "Осокорки - Центральні" у Дарницькому районі міста Києва. 2 черга будівництва. Коригування", складовою якого є технічні умови на водопостачання і на каналізування, що були видані Приватним акціонерним товариством "Акціонерна компанія "Водоканал". Вказане виключає можливість застосування абзацу третього пункту 10 частини третьої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» у відповідній частині.

Щодо доводів про влаштування автостоянок, то суд апеляційної інстанції звертає увагу, що абзац третій пункту 10 частини третьої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» до планованої діяльності другої категорії відносить, окрім іншого, будівництво саме автостоянок, додатково визначаючи їх граничну прощу та кількість паркомість.

Водночас, для правильного вирішення даного спору належить розрізнити поняття автостоянки та гаража.

Так, відповідно до ДБН В.2.3-15:2007 «Споруди транспорту. Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів» автостоянка (парковка) – спеціально обладнаний відкритий майданчик (площадка) для постійного або тимчасового зберігання легкових автомобілів та інших мототранспортних засобів; гараж (паркінг) – будинок (будівля, споруда), частина будинку (будівлі, споруди) або комплекс будинків (будівель, споруд) з приміщеннями для постійного або тимчасового зберігання легкових автомобілів та інших мототранспортних засобів, з постами для ремонту та технічного обслуговування або без них.

Приймаючи оскаржуване рішення та вказуючи на застосовність абзацу третього пункту 10 частини третьої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» суд першої інстанції вказав, що згідно проекту на території мікрорайонів 1, 2, 2а розміщується 2 багатопверхових паркінги на 1800 машино-місць постійного зберігання; всього на 3600 машино-місць За генеральним планом будівництва кількість постійних машино-місць складає 4836, гостьових 967.

Водночас, суд апеляційної інстанції наголошує на тому, що багатопверхові паркінги є гаражами та у розумінні вимог чинного законодавства не належать до автостоянок (парковок). У свою чергу, приписи абзацу третього пункту 10 частини третьої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» розповсюджують свою дію лише на автостоянки, тобто парковки відкритого типу, до яких не належать приміщення паркінгів (гаражів) закритого або ж напівзакритого типу.

У зв'язку із викладеним, колегія суддів вважає помилковими висновки суду першої інстанції про розповсюдження на спірні правовідносини вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Щодо права підпису зави на видачу дозволу.

Відповідно до частини першої статті 308 КАС суд апеляційної інстанції переглядає справу за наявними у ній і додатково поданими доказами та перевіряє законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів та вимог апеляційної скарги.

У позовній заяві позивач обґрунтував свої вимоги також і відсутністю права Авраменка С.М. на підписання будь-яких заяв дозвільного чи розпорядчого характеру без погодження з розпорядником майна – арбітражним керуючим Давидюком Р.М. Також Верховний Суд у постанові від 26.02.2020 у даній справі вказав, що одним із доводів позовної заяви було те, що оспорюваний дозвіл видано одночасно двом замовникам будівництва, один з яких - ТОВ "Контактбудсервіс" перебуває у процесі банкрутства.

Водночас, суд апеляційної інстанції звертає увагу, що оскаржуване рішення суду першої інстанції не містить оцінки вказаних обставин, а апеляційні скарги не містять доводів в частині неповноти їх встановлення судом першої інстанції.

Зважаючи на викладене, суд апеляційної інстанції відповідно до частини першої статті 308 КАС не надає оцінки цим підставам позову.

Підсумовуючи викладене, за результатами розгляду апеляційної скарги колегія суддів суду апеляційної інстанції дійшла висновку, що суд першої інстанції прийняв помилкове рішення про задоволення позову.

Відповідно до пункту 30 рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Hirvisaari v. Finland» від 27.09.2001, рішення судів повинні достатнім чином містити мотиви, на яких вони базуються для того, щоб засвідчити, що сторони були заслухані, та для того, щоб забезпечити нагляд громадськості за здійсненням правосуддя .

Згідно пункту 29 рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Ruiz Torija v. Spain» від 09.12.1994, статтю 6 не можна розуміти як таку, що вимагає пояснень детальної відповіді на кожний аргумент сторін. Відповідно, питання, чи дотримався суд свого обов'язку обґрунтовувати рішення може розглядатися лише в світлі обставин кожної справи

Згідно пункту 41 висновку № 11 (2008) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи щодо якості судових рішень обов'язок суддів наводити підстави для своїх рішень не означає необхідності відповідати на кожен аргумент захисту на підтримку кожної підстави захисту. Обсяг цього обов'язку може змінюватися залежно від характеру рішення.

Інші доводи учасників справи висновків суду не спростовують, оскільки ґрунтуються на невірному трактуванні фактичних обставин та норм матеріального права, що регулюють спірні правовідносини.

Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги на судові рішення встановлені статтею 315 КАС.

Відповідно до пункту другого частини першої статті 315 КАС за наслідками розгляду апеляційної скарги на судові рішення суду першої інстанції суд апеляційної інстанції має право скасувати судові рішення повністю або частково і ухвалити нове судове рішення у відповідній частині або змінити судове рішення.

За змістом частини першої статті 317 КАС підставами для скасування судового рішення суду першої інстанції повністю або частково та ухвалення нового рішення у відповідній частині або зміни рішення є: неповне з'ясування судом обставин, що мають значення для справи; недоведеність обставин, що мають значення для справи, які суд першої інстанції визнав встановленими; невідповідність висновків, викладених у рішенні суду першої інстанції, обставинам справи; неправильне застосування норм матеріального права або порушення норм процесуального права.

Оскільки судом першої інстанції неповно з'ясовано обставини справи, висновки суду не відповідають обставинам справи, судом неправильно застосовано норми матеріального права, то оскаржуване судове рішення підлягає скасуванню, а позов залишенню без задоволення.

Керуючись статтями 34, 243, 311, 317, 321, 325, 328, 329, 331 КАС, суд

ПОСТАНОВИВ:

Апеляційні скарги Громадської організації «Об'єднання інвесторів "ЖК Еврика", "Патріотика" та "Патріотика на озерах"», Товариства з обмеженою відповідальністю «Будеволюція», Товариства з обмеженою відповідальністю «Фінансова Компанія «Гарант Капітал», Товариства з обмеженою відповідальністю «Контактбудсервіс» задовольнити.

Скасувати рішення Волинського окружного адміністративного суду від 25.04.2025 та ухвалити нове судове рішення, яким *позов* Громадської організації «Екопарк Осокорки» до Державної інспекції архітектури та містобудування України, треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору: Товариство з обмеженою відповідальністю «Контактбудсервіс», Товариство з обмеженою відповідальністю «Будеволюція», Департамент культури виконавчого органу Київської міської ради (КМДА), Державна служба з питань національної культурної спадщини Міністерства культури і туризму України, Виконавчий орган Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація), Управління екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Державне агентство водних ресурсів України, Комунальне підприємство «Плесо», Департамент охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Міністерство енергетики та захисту довкілля України про скасування дозволу на будівництво *залишити без задоволення*.

Постанова суду апеляційної інстанції набирає законної сили з дати прийняття та може бути оскаржена у випадках, передбачених пунктом другим частини п'ятої статті 328 Кодексу адміністративного судочинства України протягом тридцяти днів з дня складення повного судового рішення шляхом подачі касаційної скарги безпосередньо до Верховного Суду. В інших випадках постанова не підлягає касаційному оскарженню.

Суддя-доповідач С.О. Сорочко

Суддя А.Ю. Коротких

Суддя С.В. Чаку